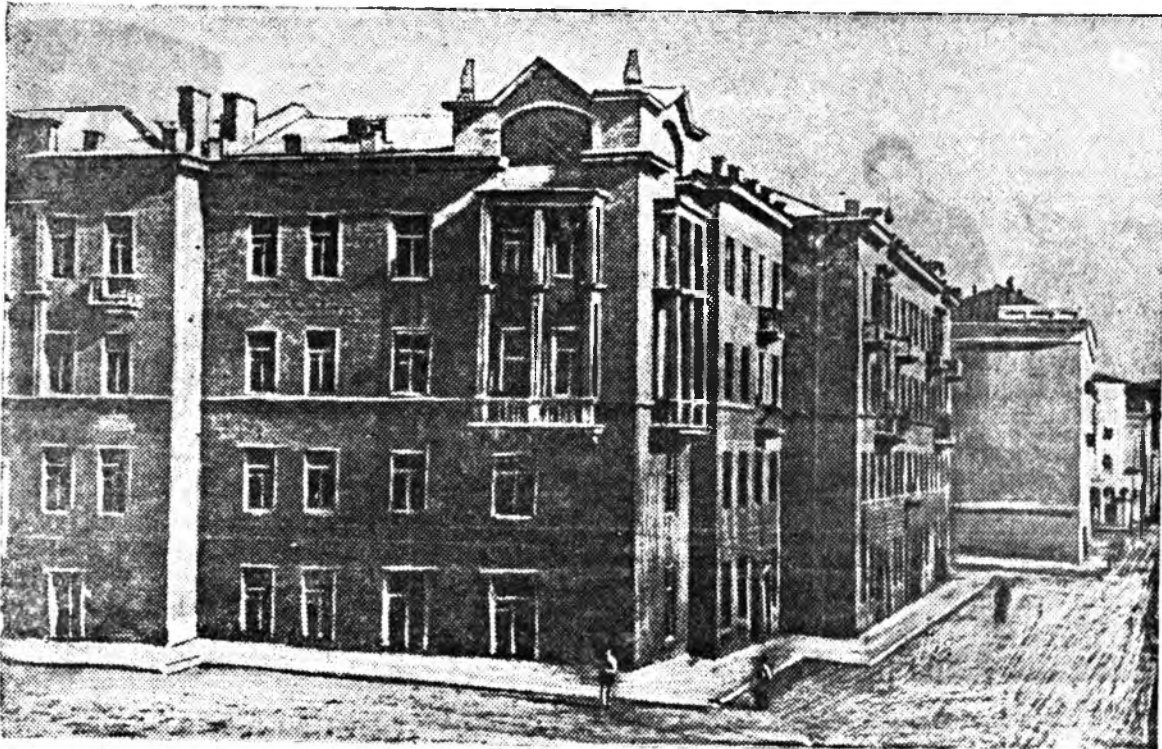

тэд хадаа бүтэй мэдээгээр
унаа гаргах тусбөө 59
Улам-Уям могоной завод
гэж 43 процент дүүргэл
нэ унжаай ношо хүэл-
мэгэн шалгагээнийн юн
э, өндхи хатагбэрлэлтэ
механикхэне гуаар таби-
механикхэне хүсээр
шадагүй. Энэнтэй боло-
буриин график оройдо
процент дүүргэлтэ
Уям могоной заводой хү-
гээр ажалдаа орой гаргал
орохот. Заводой дивар
мөгөн тээний хүлэмжэни
аалгаатгүй ба мурьсэни
а гаргаатгүй байха юм.
Хэхи партиняа организ-
мхэни нүхэр (Гушөө) мо-

гаргах тусбөө 60 процентээр
зуулан, тинхээ Мяханай хо-
нат, Байкалорыбтэр, Мэсэл
Загоскот бэ бууд хээн прет-
тинүүд энэ шахула хүдэл-
үшөө ахидагүй.
Унанай хүртэр богонитон
үзбөө. Тинхээс дурсагтаа и-
прятинуушай хүтэлбэрлэлтэ
гэше кубометр мош унан со-
хугуйн тулаа өвдөгтөө ба-
дхы хүсээр энэ шахула хүдэл-
дэ агуушай зэрэгтэ.
Тэнхэл партиняа организ-
нүүд мошолон дунда дурса-
социалистическэ мурьсэе то-
жо, үхэр буриин график хуу-
забтай тулхула еһотой. Тинх-
мошолонд уялгага тусбөө дү-
лаах лабай, К. Гирсөөд

[illegible]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ гомойн Папаниай үлхэла байгалаа 58 квартиратай шэнэ гэр.
М. Минеевэй фото.

Хирпинсэ хэхэ пресс

Сезондун моторо-забаварилгын эрхэй дэргэдэ хирпинсэ хэхэ пресс тохлогдоо. Тус пресс хадха чаа соо 800—1000 хэхэ хирпинсэ үйлдэбэрилэн гаргажа байна.

Модо хюреөдэхэ рама

Дээдэ-Бурбин сомоной «Шэнэ ажал» колхоздо модо хюреөдэхэ рама тохлогдоо ашагалагда оруулагдба. Тээдэ гэжэ заахан голдоо татагданаа нүбэг канавын үнэн түргэн урасхалаараа энэ модо хюреөдэхэ рамы хуудгана. Энэ үдэртөө 300 шахуу ногоон метр модо хюреөдэнэ.

Шэнэ эмүүд

Найхан республикааска Аптекоуправлени хэхэ олон янзын шэнэ эмүүд абаба. Тэдэнэй дуула шархы хэхэ түргэнөөр эдгээдэг—граммидин, өвөнэрэй үшмэ аргадал—синестрол, эсэхэдээ уузал—феномин, амислаагы найжаруулдаг—цититон гэхэ мэтэ бусад эмүүд бии.

Таршалан Есентукин минеральна урхан № 4, 17, 20 гэжэ аршаан абагал, гороной бүхы аптекаүүдээр хүндэдажа байна.

Гүрэнэй 2-дохы урьһаламжаар 1320 хүн шүүбэ

Улан-Удэ № 301 нөөсэлгын хэсэа СССР-эй арадай ажалыг хэрэгсэл бодохоо ба хүжөөхэ Гүрэнэй хуулиа урьһаламжаар шүүнэн 1320 хүнэ шүүбэрилүүнэ түлэбэ. Тэрэнэй тоодо нэгэ хүнэ 25 мянган, дүрбэн—5—5 мянган түхэрэй шүүбэрилүүнэ түлэгдөө.

Инженер Деньгинэй үнэтэ үүсхэл

Улан-Удэнь мелькомбинатай главно инженер Аркадий Сергеевич Деньгин гэгшэ энэ жалда комбинатайндаа крупа ба талха татаагдэ заводой бага тээрмүүнүүнэ ажалнаа хаатуулангүйгөөр забаварилжа график тайлжа, тэрэнээ үйлдэбэрилдөө бэлүүлжэ эхилээ. Энэнь Урда жалнуудтэ тус завод хадха крупа ба талха татаагдэ бага тээрмүүнүүнэ забаварилхын түлээ хүлэмэрин 30 үдэр соо ажаллаа хаатуулан, зогсоодог байһан юм.

Нүхэр Аркадий Сергеевичын зохион графиктай өһөөр тээрмүүнүүнэ бэлүүлжэ, бөгөнхон болээр соо

контальна забавари хэхэ худалдэри өхилдэгдэнэ хойшо тус завод хадха ямаршье хаагүйгөөр, тухарын жал соо ажалладаг болобо.

Тээрмүүнүүнэ хаатуулангүйгөөр худалдэрилүүнэн дээрһээ, мүнөө жалда Улан-Удэнь мелькомбинатай коллектив гүрэнэй зөөридэ хэдэн арбаад мянган түхэрэйг арибалта хэхэнэ гадна, шэнэ сталинска табилжалэй түрүүшын жалнуудтэ дутуу үгдэнэ продукция хүсэлдүүнэн үгдэхэ арга-боломжотой болобо.

А. Чебанов.

Финансова хүдэлмэрин эдбхитэд

СССР-эй арадай ажалыг хэрэгсэл бодохоо ба хүжөөхэ гүрэнэй урьһаламжыг аймагынгаа арад нийгэм дунда эрхэмээр тараалан ба тэрэнэй түлбэрин оруулааны болзорлоон урц дүүрхэнэ финансова эдбхитэд Вичурын аймагтэ эсэхдөөй тогтоодог мүнэн шалда хүртөө.

Найхан тус аймагтэ нөөсөлгын

классе даатша нүхэр Булзвэй аймагтэ эсэхдөөй үнэмшөө шалгуулыг тэдэндэ баруудба. Шагналгадалт тоодо: Ара-Хэрэтын сомоной Советэй түрүүлэгш нүхэр Э. Санжнев, «Коминтерн» колхозой комсомой түрүүлэгш нүхэр С. Бадмаев ба бусад халта 21 хүн бии.

Сушилкатай болобо

Яруушын аймагтэ Эгэтын сомоной Кировой нэрэмжэтэ колхоз инженер Гоголевай системн сушилкатай болобо.

ка бариха, тэрэнэ ашмалгада оруулба.

В. Байбородин.

Аптеканүүдэй халбаринуудыг үргэдхэлгэ

БМАССР-эй бадурье хамгаалха Министерствын «Аптекоуправлени» энэ жалда аптеканүүдэй халбаринуудыг үргэдхэхэ талаар эхэлэн худалдэри хабэ.

Пригороднэ райондо эрхм түхэрэйг аптека шэнээр нөөдгээ. Мүн центраальна поликлиникын дэргэдэ ба

ПСТ-дэ аптекин филлалууд эмхидгэдэгдэнэ байха юм. Республикын аймагуудтай врачбно-фельдшерск пунктуудтэй дэргэдэ 6 аптека пунктнууд бии болгодог. Ишээд: Халдэ, Закамедэ, Каласкэ, Баргэ-жандэ ба бусад аймагуудта тиймэ пунктнууд худалдэрилжэ залалханай.

Итальянска урдын колонинууд тухай асуудалыг зүбшэн хэлсэлгэ

Советска правительство болбол Италиятэй батаалан эб найрамдалай догвортой зохиладуулан, итальянска урдын колонинууд тухайда Гадаадын Хэрэгүүдэй Министруудтэй Советсэ зүбшэн хэлсэлгэ шуудла тухайда США-гэй, Великобританин ба Франциин правительствонуудтэй үмөнэ августын эсэстэ асуудал татагдана байгаа. Энэ асуудалда баруун гурбан гүрэнүүдэй правительствонууд, тодорхой харюу үгөөгүй ушарһаан, Советска Правительство сентябрийн 4-дэ США-гэй, Великобританин ба Франциин правительствонуудта ното элгээжэ, эб найрамдалай догвороор хараагданаа болзорой дүүрхэнэ урц, тайлбарлан хэлбэл, байгаа оной сентябрийн 15 хүртэр итальянска урдын колонинууд тухай асуудалыг эб найрамдалай догвороор тогтоогдохон гуримай өһөөр хаража үзэхын тулалда Гадаадын Хэрэгүүдэй Министруудтэй Совет зарлахыг дуралдана байгаа.

Великобританиин правительство сентябрийн 7-до Лондондо байгаа Советска Посол нүхэр Зарубинда харюугай ното элгээжэ, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министруудтэй Советтэй тиймэ зүбшэлдэ хабалдаа зүбшөл мэдүүлхэн ба тус зүбшөл Парижда зарлахыг дуралдаа зуураа, тэрэнэй болзорой тодорхойлоогүй байа.

Советска Правительствын сентябрийн 4-эй нотоио США-гэй ба Франциин правительствонууд харюу үгөөгүй байһаар.

Сентябрийн 8-да Советска Правительство болбол Гадаадын Хэрэгүүдэй Министруудтэй Советска Парламент зарлаха тухай өөртөө зүбшөлөө Великобританиин правительстводо мэдээлэн ба энэ зүбшөл сентябрийн 10-да зарлахыг дуралдана байа.

Советска Правительстводо мүн нима мэдээлэны США-гэй ба Франциин правительствонуудта элгээжэ.

Японско профсоюзуд Асид ба бусад министрүүдэй эсэргүү сүүдэй хэрэг үүдхэбэ

ТОКИО, сентябрийн 8. (ТАСС). «Асид» газетын мэдээлэнэй өһөөр, худалдэрилхэй 16 организацитай, тэрэ тоодо үйлдэбэрил профсоюзудтэй японско конгресстэй ба хэлхээ-холбоотой нийтэ-японско союзтэй түлөөлөгшд премьер-министр Асид ба кабинеттэй онойо гэршүүлгэ эсэргүү сүүдэй хэрэг үүдхэжэ, тэдэнгэ хуули саазмтай 193-дахы статья эбэлдэг гэмтнөө. (Тус статьянь тухалта нүүрүүд өөртөө засагай эрхыг хэрэглэжэ эхэлжэ өһөөр гэжэ хараална.—Ред.)

Францида боложо байгаа правительственна кризис тушаа

Париж, сентябрийн 9. (ТАСС). шэнэ правительство байгуулха зүб-Радикал-социалистуудай партиин төлөө үгдэ гэжэ Франс Пресс вице-түрүүлэгш Анри Кэй гэгшэ агентстводо дамжуула.

Японидо компартийн районно организацинуудай гэр байрада довтолго хэгдэбэ

ТОКИО, сентябрийн 9. (ТАСС). Саппоро-Сато гэжэ районной нийгын прокурор ба эбсэгтэ 30 полиций-оскэнүүд Юбари гэжэ районной муниципальск партиин тайлгал байра соо харайдан оржэ, 3 коммунистуудыг арестовалаа, партиина документнууны абажа олобо гэжэ «Асахата» газетэ мэдээлэ. Компартийн Юбарин митет Саппородох районно компартийн адресаар тэрэ хары буруушаалга мэдүүлхэдэ, энэ мэтын довтолго болбол партиина организацие хамгаан ба тэрэнэй политическэ ажал-ябуулгада хаал хэдэн ябадал болоно гэжэ аабба. Комитет болбол арестовалагдааа хууны дэргэдэ ба абаа-абаа партиина документнуудыг бусааха гэжэн эрилтэ хабэ.

Италида забастовкунууд болоно

РИМ, сентябрийн 9. (ТАСС). Профсоюзна лигитүүдэй шинжлэ-бэрэе профсоюзна түлбэрилэгшдэ ба ажалыны хэлн олоорын арестовалжа байһааныг буруушаан тэмдэг доро 24 часай бүтэлгэниин забастовко хүнөөтэр бүхы Мантуя провинци дотор соносхогдобо. Забастовко хэжэ бай-

гамаад арестовалагдаааа ху-нүүны бүтэлгэнь сүлөөлхы өрлөө. Режэ Нель Имилла гороной профсоюзна лигитүүдэй совет хуу-либууаар худалдэрилхөө гиргал-гада эсэргүүтэлэй тэмдэг доро провинциин бүхы ажалшалай 3 часай забастовко үгдөөр сонос-хохо гэжэ тогтообо.

ГАДААДЫН ХРОНИКО

Француска үйлдэбэрил өвэлэй национальна комитеттэй хушбэрил-лэгш худалдэрилхэй хүлхэ са-лин хэхэ болголыг буруушаан байа. Үйлдэбэрил өвэлэй на-мэжын өһөөр, хүлхэ салынгыг эхэ болгодо хадат тон ойрын сагта ажааминдэрилхэй үнэтэй болохо да-дат зайлашгүй үүсхэхэ хэбэртэй-гээр багсаана.

Английска Дунда далайн фло-дой корабльнууд Чылтаана гаража, зүнай хоердохы крейсерскэ тама-рагдаа моржобо. Эдөөр Француска, италийска ба хойто африканска портнуудта хүрэхэ байа.

Вензэа мэдээлэнэй өһөөр, ой-рын үдэ Ридада (Дээдэ Австриин район) американскэ сэрэгүүдэй ма-неврнууд өхилхэн гэжэ тэдэ со-носхогдобо.

Румынидхи түмэр замат тран-портта дайгаар хэлхэн байхыг хан-галуунд бөгөнхон сагай хугасаа дотор хэргэн болхогдоо. Нүүнэй жалт түрпада пассажирскэ тээбэ-ринүүд 25 процентээр, ашааууны тээбэ 18 процентээр эхэ болгодоо.

СССР-тэй культурна дүтэ боло-гын англиска общественн вице-президент, Кентерберийскэ хүмйн ачаалагша Джонс Дэжонс Бухарестэ эрбэ.

Италийн коммунистическэ хэлбэлэй хары өхилхэн Ридэ арадай өхэ митинг боложо тэмдэг-лэдэ. Оройн бүхы томо центр-нүүдтэ митингүүд болобо.

Оноо байханаар уралан байрлануудай нэгэн гайн уурхай» гэжэ Крийн эрхээ байдаг юм.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Гайн уурхай» гэжэ байһан. ТАСС-эй фото.

Мүнөөдэр Улан-Удэ

«Ленинэй орденот партизаны заводой культури шанаа» «Истребитель» урхайнаа дуугардаг харуулалдаа.

Паровоз-бүтэлгын зэрим-нормо-техническэ худалдэри клубай нонсөртнэ зал соо тын вичер үнэртэгдэнэ. Дээдэ культурын байлантай оркестр хабалдаа байа.

«Түмэрзамат» клубта клубайнаа урхы самодетельности наагса хараха.

«Серовой нэрэмжитэ культурын байшандаа» сав-вечер. Тэрэ хадха «Залуу үчэр» гэжэн тематой лекци-нүүдээрнэ танна ба наагса.

«Михайн комбинатай» ришдэй клубта залуушуд болохо. Энэ урхайнааа

«БМАССР-эй 25 нэрэмжитэ стадион дээрэ» летиын талаар гороной трийн түлөө наадалта эхилнэ.

Эдбэ хистанинүүдтэ мүн үнэриг ба утгы хари-мон бусад янзын спортнууд гороной байр дурнай обществонудай эрхм спор-туулаа байа. Үдхын энэ стадион дээрэ футболь республикын клуб абааи финальна наадан үнэ-Энэ «Авангард» ба «Команданууд уулаха байа.

ХРОНИКО

РФСР-эй Верховно Советтэй 1948 оной августтэй Указаар Улан-Удэ гомойн район болгоудад лезнохоржон районной оруулагдба.

Хүнийе ажал хүдэлмэри бии болгоо

Газар дээрэ хүн яажа бии болобо? Энэ асуудалда агуу хэрэгсэл Чарльз Дарвин научна зүб харюу үгдэнэ юм. Амилы байгалийн хүжэлтэ мэнхэдэ зуура, хүн хадха амилтай аймагтай таһаргагүй холбоотой байһан ба хүнүүдэй уг гарбалын эртэ урц сагта газар дээрэ ажа-амидаржа ябаһан аад, хүн үлхэжэ дуулаһан хүн дүрсэтэ хармагшанууд байһан тухай айтхатар олох бодото баримтануудыг Дарвин сугауулан байа. Ажа-амидар-жалын эрхэ байдал олон мянган жалтэй турша соо хубилан дээр-рөө манай дүрбэн хүлгэй уг гарбалнууд хадха түрүүшөөр ой тайгада мэдөөн мүншэр халаанууд-аар ажа-амидаран ябаж байһа-наа. Одоо хүлгэлтэй ажабайдалда аалинчаар оржэ эхилэн байха юм. Байн-байтараа тэдэнэр хоер хүлгэй, сэхэ бөтөй амилд болоо бөлэй. Энэнь хүн түрэлтэнэй бии болзолгын түүхэдэ анха түрүүшын шинжлэхы шаанартай алхам мүн байгаа.

Тээд, юун дээрһээ манай хүн дүрсэтэ уг гарбалнууд хүн боложо шаддаб? Яагад хүн нима үнэр шатын хүлгэлтэ туйлаа гээшэб? Хамтаараа байдаг бусад амилд ба илангала мүнөө халуун оройно амидардаг хүн дүрсэтэ хармагшанууд нима хүлгэлтэдэ яахад оржэ шаддаггүй?

Үнэ улаан хүлгэлтэнэйгөө ашаар хүнүүдтэ газар хэрэгшэ амаршье бэлэ окмо амилд бай-хатгүй шөнжэ шаанарууд бии бо-лодон юм.

ажа-амидаралда далаатгүй эрхэ байдалда оробол тэдэнэй бөөн энэ шөнэ эрхэ байдалда хад-хан эхилдөгдө бээтэй болодог юм. Халуун оройноо хүйтэн оройно эр-хэдэ тэрэнээ үлхэжэ үлхэн нооһон гү, аян арһан дорын зу-рлан өөхөн бии болдог, харин ха-луун оройно эрээл хаан эд шөнжэ шаанаруудын гэгдэн халааг байа.

Хүн хадха өөртөө бөөнө амаршье хубилалтаа оруулангүйг-өөр ямаршье эрхэ байдалда ажа-буужа шадха аргатай юм. Энэ шаабарин тэдэнэр ажалтэй эрхэ, хубсала хунар ба гэр байрын ашаар олоно. Тэдэнэр шөнэ эсбэ-гүүдхыг зохион гаргажа, тэрэнээ бии болбосон болгожо, байгалийн хүснүүдээр өөртөө алба хүлгэдэ болонхой. Ажалтай эсбэг ба ажал хүлгэмэри хадха хүнийе бусад амил-танай аймагһаа жинхэнэй үлгэр шатада гаргалан байа.

Өөртөө шөнжэлэгдэнүүд дотор Дарвин болбол хармагшан тухалтэ амилдтэй хүлгэлтэдэ болоно энэ эхэ хубилалтын шалтгаалыг тайлбарлажа шаддаггүй байа. Тэрэ агуу хэрэгсэл хадха хүнүүд өөртөө уг гарбалнаар амилтанай аймагтай таһаргагүй холбоотой гэжэ баталхы өөртөө гол зорил-го болгоһон юм. Имагталт Энгелс энэ хубилалтаан ажал хүлгэмэри шинжлэхы шаанартай байгаа гэжэ анхлан хэлжэ, тайлбарлан хэлжэ-жэ, өөртөө ажабуудалда шухала хэ-

рэгсэлнүүдтэ өөртөө түхэрлэг боложо эхилхэдэ бусад амилтанһаа ондоо шаанартай болоһон юм.

Манай эртэ урхын уг гарбал-нууд—хармагшан тухалтэ хүнүүд—өөртөө эдэ-хоол бэлдэггүй, харин минн хурлан сугауулагдг, али хүсөөрөө буужажа абаат бай-гаа. Тэдэнэр байгалийн бэлэн нөөдэ хүртэжэ ябажа зуураа, хүс-тэ шүдгүй, хурц халаргүй, эбэргүй байһан тулалдаа захгүйг олон дайсаһаа бөө аршалха аба-рын түлээ эхэлэн хүсэ шадал гар-гадаг байба.

Улаан бололгүй хармагшан тухал-тэ хүнүүд бөө абаарын түлээ түр-үүшөөр шүлүү ба модо хэрэглэдг байгаа. Энэнь дээрһэнээ тод-онд түрэлхын эсбэг болохо гар-нуудын онсо хүсэтэй болоһон юм. Байн-байтараа тэдэнэр эдэ шүлүү ба модоноо хадха хайч-магтай болгохын түлээ тэрэнгэ забэ-жэжэ эхилхэн байа. Нигэжэ бэлэн эсбэгтэй оройно өөртөө гаргаар харгалһан хамал-зэбэ-хүүдхы бии болгоо хөн.

Анха түрүүшын хамал эсбэгтэй бии болохон юм. Амилдһаа эртэ батар сагай хүнүүдтэ дамжэн оржэ хоердохы шинжлэхы шаанартай алхам хэлхэн ба ажал хүлгэмэри бии болоһон юм. Ажал хүлгэмэри болохо хармагшан тухалтэ хүнүүдэй хоер хүлгэй амилд боложо, гарнуудын сүлгэтэй болоһон ашаар бии болжэ шадха байгаа. «Хүн хадха өөртөө гарнуудыг, мүн тэрэнэй өхэ мэдэл соо байха гайхамшг шөнжэ шаанартай эдэ эсбэгүүд хэрэглэдггүй байгаа даа хэдхэй

дээрэ мүнөө үшмгөө энэ эсэрхэг байлалыг туйлажа хээсөөмшэ ша-халгүй хөн». — гэжэ Дарвин бэл-дэһон юм. Гар хадха ажалтай орган мүн. Тэрэ болбол хүнэй эгзэн түрүү-шын эсбэг мүн ба хамал эсбэгүүд-ыг үйлдэбэрилхын түлээ, байгаа-лайтэй тэмсэхын түлээ ашмалга-даг байа. Тээд гар хадха гэгшэ-хан ээ ажалтай орган бэш, мүн тэрэнгэнтэй хамта ажалһаа түр-лэн урхы мүн гэжэ Энгелс хэл-нэ. Имагтал ажал хүлгэмэри бол-бол олон мянган жал соо хармаг-шанай бүтүүлг байһары дарахтай, улаануурашын мөргөн түргэн гар болоһон юм.

Хүнүүдхы бусад амилдһаа илгэ-руула шухалын шухала илангэ-рун дээрһэ гэгшэ, юрын амилд болбол ехэл хэтэрэ наа өөртөө ажа-амидаралтэй зүйлнүүнэ суг-луулжа шаддаг байхалын, гар-хүн хадха эдэ зүйлнүүнэ өөрөө бүтээдг байа.

Ажал хүлгэмэрин ба техникын бии болохтой хамта хүнүүд хадха үлхэн болоо бөлэй. Мүн гал гар-гажа шаддаг болоһонһоо хойш-хо хүн зөнэ ажа-байдалт хэм-жэн бүри дээшэе гараба.

Агнуур ба гал болбол манай уг гарбалын хүн болохо процес-стэй айтхатар эхэ нүлөө үзүүлэ. Агнуурын ашаар тэдэнэр ганса-хан ургамалтай бэш, мүн мянган хөөлгэй болоо хөн. Эдэ-хөөлгэй та-шад болоһон энэ хубилалта хадха уураг тархинч хүлгэлтэдэ тон

байн нүлөө үгөө хөн. Махаа гал дээрэ парадат болохон, тэрэн хүнэй бөөдэ бүри эхэ түнхатэй бо-лоһон юм. Эдэ-хоол жажалын түлээ шүдөөрөө ба үргөөрөө эхэр-хүсэхэ хэрэгтэй болоо хөн. Энэнь дээрһэнэ нүүрүүдхы мүнөөнэй хүнэй шарайтай боложо өхилхэн юм.

Ажал хүлгэмэри хадха хармаг-шанай ухаа аян удаанар хүнэй ухаан болгон хубилжа, Ажал хэжэ абахад хүн болбол ормон тойро-ной байгалида урхан мэдэгдэггүй шөнэ шаанар шөнжэлүүнэ олохт ба өөртөө мэдэсыг улам бүри үр-гэлдэг болоо бэлэй.

Ажал хүлгэмэрин хүлгэлтэ бол-бол хүнүүдхы улам эхэр, нийта-руулан хамтаруулаа. Үйлдэбэрил процесс дээрһөө ламтын ажал хү-лгэмэрин эдбэ формонууд бии боложо, хүнүүд саг үргэлжэ ушар-жа золиго баатай болоо хөн. Нигэ-жэ бөө бөөтэйгээр хэрэлдэхэ өрлө-тэ гараһан дээрһэнэ, түрүүшөөр гар хүлээ хүлгэлхэ, урал амаа хүлгэлхэ, аяла гаража баатай бо-лоһон ба һүүлээрнэ эдэ абаа таралтауудын үгэ дуутай хэлэн боложо хүлгэбэ. Нигэжэ ажалтэй процесс дээрһээ хүнэй үгэ хэлэн гараһан юм. Ажал хүлгэмэрин ашаар хүн түрэлтэнэй общество амилтай аймагһаа жэжэгүй дээ-да шадала гараа.

«Молонгууд мүншэр дээгүүр дү-лэн ябаат һураг хармагшанууд ху-нэй обществон бии боложо гара-хадна урда тээ хүнэй наһан сохи-нэгэ секундһаа үзүү ухалтай бэш, газарай түүхэдхи хэдэн зуун мян-ган жалнууд сохон үнэртөө бээ. Тингэбэһы нима общество һүүдэй һүүдэ бии болоһон юм, — гэжэ Энгелс бэлэнэ. — Хүнэй общест-вөө хармагшанай һурагүүдхэ эб-

гаруулдаг гол шөнжы бидэнэр баа дахиг юун тэрэ олоно би-ли? Ажал хүлгэмэри дээр... Ажа-лай процесс хадха ималт эсбэг болохиха ябадалһаа өхилнэ.

Хүнүүдэй эгзэн түлгэзэй онсо илангэнь — эсбэг болохиха яба-дал мүн. Зүгөөр тон бүтүүлг эсбэ-сүүдхы эдэ-хоол унаган абаха ба дайсагтай тэмсэхын түлээ зарим амилдүүшье хэрэглэдг байа. Заанууд ута хушуугаараа мүншэр талалжа абаад нао баталанаа үр-гэлдэг байа. Халтада байдаг хармагшан халбага, аяла, алба ба бусад зүйлнүүнэ хэрэглэжэ түр-гөөр зурадаг юм. Шимпанзе зар-риндаа модоной мүншэрүүдээр нөөг бургаһануудтэй хоорондо гэрэй орой шөнг юмнүүнэ түлээрэг.

Бусад хармагшад дайсагтайгаа ур-далта шүлүү ба модоор шаддаг ба хатуу һамар шүлүүгаар сохи-жо халхадг байа.

Тээд эдөөр хадха байгалиһаа олоһон бэлэн эсбэгүүдхы, огтоо хубилалтгүйгөөр дэргэдэг байа. «Нэгшье хармагшанай гарнууд хадха хээсээшье эгзэн барга бүтүүлг шүлүүн хутага бэлдэггүй юм», — гэжэ Энгелс хэлнэ. Амилдтэй ажа-амидаралда эсбэг болбол ямаршье шухала үүргэ даалатгүй байа. Хармагшад ша-шаджаа оржэ модоо ходо хая-жа, хахаа маажалыг үлүү дээрэ абагад байһаниин гайлхалт ба-шэ.

Манай холын уг гарбалнууд анха түрүүн эсбэгтэ тон тушаан боложо бэлдэн байгаа. Имагтал аалинчаар удаа дараалан энэ хү-лгэмэри хадха тэдэнэй онсо шуха-ла илангэ» болоо хөн.

«Мастер» гэжэ нэрэ хадха хүнэ үлхэжэ эхэр таарана. Тэдэ-ний дархалжа, ажал хэжэ, өөр-ингөө анха түрүүшын бүтүүлг эсбэ-

сүүдхы бэлдэжэ захалдг түрэлтэнэй түүхэ өхилдэ, тын байдалтай хүн хадха тын аймагтай орой дээрэ раба. Мүнөө тэдэнэр байһа хэдэ өөртөө бөөнө мэдэ хэбэ, харин тэрэнэй өөртөө алба хүлгэжэ, ээрхэн абажа байа. «Гарнууд эдбэ янзын мшр аргаар ургамалнууд ба ма-заанууд хүнэй гар доош гүй болтороо хубилдаг гэжэ Энгелс бэлэнэ.

Ленин — Сталиной хүлгэлбэр дор ажалта цэ-сгээ гартаа абан илгэнуудһаа бээс түсбэй өһөөр сохал ажалыг эрхилжэ байн советскэ гүрэн дотор бий-лалтаа хүдэлмэри онсо сөлбөгөөр явуулалдаа. Нэрэмжэтэ хүдөө ажалн дүндэй Академинин хам-хон сессид хээсэ ургамал адуула мануудыг үлхэжэ тайгаар хэрэглэхын түлээ хубилгахын талаар манай эрдэмтэд ба хүлээ ажалн тугал туйлаһан агууша-танууд олоной урда да-лагдаба.

Марксизм-ленинизмын һурагал болбол хүн т обществон бодото түгшье түлхүүр манда үгэнэ. Хүлгэмэри ба олонгитын болол түлхын хүлгэлтэ барилхы гол хүсн мүн һурагал харуулаа. Тэрэ — сохон ээ ажал хүлгэ-нийе өөршөө бии болг

Харюусалгата релатив оролгошэ Б. ОЧ